

Partitipa praeſentis

I. Aktivní:

Odvozování:

plný tvar 3. osoby přítomného času + **-nt-** + #

= adjektivní koncovky:

pro maskulina **-is** (adj. vzor *geresnis*)

pro feminina **-i** (adj. vzor *saldi*)

Predikativní tvary: *esq; lyjq; sninq*

Používání ve funkci atributu:

kalbantis žmogus, *važiuojanti* mašina, *skaudantis* dantis

Lietuvių kalbą *studijuojantiems* studentams skiriama stipendija.

Dvylika brolių juodvarniaiš *lakstančių*.

Používání ve funkci predikátu – volbou participálních tvarů vyjadřujeme nepřímou řeč:

(m): Pusbrolis *važiuoja*s dirbt i Airijā.

(f): Ji sakė *keliaujanti* i Tibetą.

(pred): Šiais metais *reikiq* dukrą leisti i mokslus. Miškuose šiaiis metais *esq* daug grybu.

Používání pro vyjadřování vedlejší činnosti subjektu:

Aš nesupratau *kalbqs* su užsieniečiu (srov.: nesupratau, kad kalbu)

Bibliotekininkė sakė *negalinti* jai duoti šios knygos (srov.: sakė, kad negali)

Saulius pajuto *mylis* tą gražią merginą (srov. pajuto, kad myli)

II. Pasivní

Odvozování:

plný tvar 3. osoby přítomného času + **-m-** + #

= adjektivní koncovky:

pro maskulina **-as** (adj. vzor *geras*)

pro feminina **-a** (adj. vzor *gera*)

Predikativní tvary:

vytvářejí se podle adjektivního vzoru: mají koncovku **-a**, prozodickou charakteristiku přebírají od maskulinního tvaru: *rašoma; kalbama*

Používání:

Ve funkci atributu:

skaitoma knyga, rašomas laiškas, planuojama pertrauka

suprantama kalba, neiskaitomas raštas, prieinamos kainos

Vyjádření účelu předmětu:

valgomasis šaukštas, šaunamasis ginklas, rašomoji mašinėlė, stovimoji vieta

Substantivizace: *rūkomasis, miegamas, sėdimoji*

Terminologické používání: *valgomoji druska, gyvenamas namas, geriamasis vanduo, mušamieji instrumentai*

Ve funkci příslovečného určení (pro vyjádření vedlejší činosti: paralela se semiparticipiem, jen v „pasivním módu“):

Studentai *mokomi* lietuvių kalbos išmoko ir latviškai.

Katė *glostoma* riečia nugarą.

Nelaimė *neprašoma* ateina.

Petras nesutiko *prašomas* paskolinti pinigų.

Ve funkci predikátu:

Čia mano senelių *gyvenama*.

Masaryko universitete *esama* baltistikos studijų.

Draužiama.

Galima.